

عوسمان قادر ئەحمەد لە تەیت برتش

مەریوان جەلال- لەندەن

تەیت برتش یەکیکە لە بەناوبانگترین مۆزەخانەکانی جیھان کە چەندەھا شاکاری ھونەرمەندانی گەورە جیھانی تیا دا نیشان دراوە ئەم مۆزەخانەییە لە شاری لەندەن و دەکەوێتە سەر رووباری تایمز.

شاکارەکانی ئەم مۆزەخانەییە بە سەر چەند سەردەمیکی جیاوازی ھونەریدا دا بەش کراوە و ئەوەی کە زیاتر ئەم مۆزەخانەییە لە مۆزەخانەکانی تری ناو ئنگلتەرا جیا دەکاتەوە ئەوەیە کە زۆرتین کاری ھونەرمەندانی ئینگلتەرا لێرە ئەبێنرێت و ئەمەش وای کردووە سالانە خەلکی زۆر سەردانی بکات، لەنزیکەووە کارەکانی میلاس و تیرنەر و فرانسس بیکۆن بێنن.

و ئەوەی جیگای سەرئەنجام لەم مۆزەخانەییە دا بەشیکی تاییبەت بە کارەکانی ھونەرمەند تیرنەر ھەییە کە لە ساڵی 1856 نزیکی 5 ساڵ دوای مردنی تیرنەر زۆربەیی کارکانی کە لە ستودیۆکەیی دا مابوو کە بە میراتی تیرنەر دادەنرێت بریتیبوون لە 300 کاری زەیتی و 30,000 سی ھەزار سکێچ و ئاوی لەگەڵیاندا 300 دەفتەری سکێچ وە ژمارەییەکی کەم لە کاری تیکەلاو ئیستا لە تەیت برتش پارێزاون.

ئیستا وە بۆ ماوەی شەش مانگ لە یەکیک لە ژوورەکانی ئەم بەشەیی ھونەرمەند تیرنەر تەرخان کراوە بۆ ئەو پرۆژە ھونەریییە بریتییە لە کاری 58 ھونەرمەند و تەنھا ھیلکاری 35 ھونەرمەند ھەڵبژێراون Stephen Farthing پرۆفیسۆر کە زیاتر لە ھەزار کاری ھونەرمەند تیرنەریان نیشان داون.

ئەوی جیگای خوشحالییە ھونەرمەندی کورد عوسمان ئەحمەد یەکیکە لە بەشداربووانی ئەم پرۆژەییە کە ئەم رووداوە بە کاریکی میژووی دادەنرێت لە میژووی ھونەری کورددا (ئەگەر چی من ئاگاداری ھەوایی ھونەرمەندانی تری کورد نیم ئەگەر کاری لەم جۆرە ھەبێت و باس نەکرابێت یان دۆکومینت نەکرابێت) ھەر یەک لە ھونەرمەندان یەکیک لە کارەکانی تیرنەر ھەڵدەبژێرێت کە لە ریگای بێننەووە سەرنجی رادەکیشیت بۆ ئەوەی شتیکی لە ھونەرمەندی گەورە فیڕبن وە لە کاتیکی لە کوتای کارەکاندا ئەنجامیکی جیاواز و وە ھونەرمەندەکان کۆبونەوویکی خوشیان ئەنجام دا لەگەڵ ئەم ئەزمونە.

ھونەرمەند عوسمان یەکیک لە کارەکانی تیرنەری ھەڵبژاردووە و وەلە ماوەییەکی کەم دا کارەکی بە ئەنجام گەیانوووە وە یەکیکە لە کارە سەرکەوتوکانی ھۆلەکە، بابەتەکە سەرشتە کە ھونەرمەند دەلیت ئەم کارەیی تیرنەر زۆر سەرنجی راکیشام کارەکی ی تیرنەر بۆ من زۆر لە سروشتی قۆپی قەرەداغ دەچوو وە بۆ چەند ساتیک رای وەستانم.

لە پەراویزی کارەکییدا ھونەرمەند دەلی:

بۆيە ئەم كارەى تىرنەرم ھەئىژارد لە بەر ئەوھى قولايىھەكم لە كارە كەدا بەدى دەگرد كە منى بەرھو ناوھوى ديمەنەكە راکيشا كە پر بوو لە سيجر و ووردهكارى. لە بينينى كارەكە سەرم سورما ئەم ويست بچمە ناو پيستی تيرتنەرھوھ ھەتا ھەستى پيىكەم بزائەم چۆن ئەم شاخ و درەختانەى كيشاوھ، بيرەوھريەكانى منى زيندو كردهوھ.وھ كەوتمە گفتوگوۆ لەگەل خۆم ئەم ويست بزائەم يەكەم دەست وھشاندىنى لەكوپوھ بووھ. بەكارھيئانى خەتى پان و ووردهكارى لە سيپەر دانانى كارە بەرھو ناوھوى ھيلاكاريپھكەى راکيشام ئەم ويست منيش بە ھەمان شيوھى ئەو دەستم بچولئينم، ئەگەر چى ھەست دەكەم زۆر ماوھ بوۆ ئەوھى كە لەم كەلە ھونەرمنەندە زياتر فيريم. وھ لە ريگاي ئەم سايتەوھ دەتوانيت پرۆژەكە ببينيت:

<http://www.tate.org.uk/britain/exhibitions/drawingfromturner/drawings.shtm>

